

Od 1 maja 2011 roku Stowarzyszenie Pro Carpathia wspólnie z partnerami z Czech, Węgier i Słowenii realizuje projekt pn. „Promocja tradycyjnych form zbieractwa dzikich roślin w celu zniwelowania różnic społecznych i ekonomicznych w Europie Środkowej”. Głównym celem projektu jest zachowanie wiedzy z zakresu ochrony tradycyjnego zbieractwa ziół i roślin, jako elementu dziedzictwa kulturowego regionów Europy Środkowej.

Traditional and wild

Nazwa projektu: "Promocja tradycyjnych form zbieractwa dzikich roślin w celu zniwelowania różnic społecznych i ekonomicznych w Europie Środkowej"

Akronim projektu: "Traditional and wild"

Termin realizacji projektu: 01/05/2011-30/04/2014

Partner wiodący: Uniwersytet Korwina w Budapeszcie

Partnerzy Projektu: z Polski: Stowarzyszenie "Pro Carpathia", z Węgier: WWF, Lokalne władze Wsi Kunadacs, Południowo - Zadunajskie Regionalne Centrum

Za

sobów, z Czech:

Uniwersytet Mendla w Brnie, Regionalna Izba Rolna Kraju Południowomorawskiego Brno, ze Słowenii: Agencja Rozwoju Kozjansko, Fundacja BIT Planota.

Wiedza o tradycyjnych związanych z dziko występującymi roślinami oraz ich praktycznym zastosowaniu, w tym leczniczym, nie należy tylko do wtajemniczonych. Jeszcze 2-3 pokolenia temu była powszechna, szczególnie w środowiskach wiejskich. Teraz po latach zapomnienia wraca do łask. Jednak uczyć się o ziołach rzeczywiście nie jest łatwo. Warto jednak zwrócić uwagę, że z jednej strony poszukujemy tej wiedzy, ale z drugiej nie wiele robimy, aby ją znaleźć. A z pewnością ciekawe są właściwości dziko występujących roślin, których możemy używać na co dzień. Wrzucając listki świeżej lub zaszuszonej bazylii do kąpielii, oczyszczamy się z negatywnych energii. A jeśli dzięki takim zabiegom "magia naturalna" zagości na stałe w naszym życiu?

Stowarzyszenie "Pro Carpathia" z Rzeszowa proponuje bezpłatnie zestaw informacji o popularnych na Podkarpaciu dzikich roślinach, ze zdjęciami, z wiedzą do czego używali je nasi przodkowie, w jaki sposób je zbierali i przechowywali i - co najważniejsze - do czego używali. Wydział Roślin Leczniczych i Aromatycznych Uniwersytetu Korwina w Budapeszcie oraz Wydział Biologiczno - Rolniczy Uniwersytetu Rzeszowskiego przygotowuje pakiet informacyjny o blisko 100 roślinach. Dziewięć możemy przesłać od razu, a potem systematycznie następne. Pozwoli to Państwu, w ramach działającego portalu informacyjnego, stworzyć mini encyklopedię - podręcznik dla amatorów wiedzy o dziko występujących roślinach. Jednym wymogiem jest podanie źródła informacji wraz z nazwą i logiem projektu.

Informacje o projekcie wraz z realizowanymi działaniami

Cel Projektu: Zasadniczym celem projektu "Traditional and Wild" jest przywrócenie tradycji zbierania, pozyskiwania, przetwarzania dziko występujących roślin w wybranych rejonach Europy Środkowej m.in. na Podkarpaciu oraz terenów Czech, Węgier i Słowenii. Jego celem jest zachowanie, krzewienie i rozpowszechnianie tych tradycji. Ponadto innym aspektem projektu jest umożliwienie wrażliwym grupom społecznym, takim jak kobiety, starsi czy mniejszości narodowe, poprawy warunków życia poprzez wskazanie dodatkowego źródła dochodów, jakim jest zbieranie i sprzedaż dziko występujących roślin. Projekt ukierunkowany jest na podtrzymanie i wzmocnienie zbieractwa dziko występujących roślin w najbardziej ekonomicznie najmniej rozwiniętych obszarach, a jednocześnie bogatych w kulturę i tradycje związane z tą tematyką.

Obszar docelowy projektu: Niektóre zadania realizowane w ramach projektu będą skupione na wybranym obszarze docelowym tj. w rejonie Płaskowyżu Kolbuszowskiego, a dokładniej ujmując na obszarze 10 konkretnych miejscowości: Styków, Przewrotne, Widełka, Hucisko, Pogwizdów Stary, Raniżów, Lipnica, Dzikowiec, Werynia, Kłapówka. Natomiast rezultaty i produkty skierowane są do szerszej grupy odbiorców z terenu całego Podkarpacia.

Aktualnie realizowane zadania:

1. **Badania do Studium Etnobotanicznego:**

Na obszarze docelowym przeprowadzane są aktualne szczegółowe badania w zakresie tradycyjnych roślin, ich właściwości i zastosowania oraz roli jaką pełnią w kulturze. Badania prowadzone są przez eksperta zewnętrznego botanika z Uniwersytetu Rzeszowskiego. Wśród badań przeprowadzana jest m.in. Ankieta Etnobotaniczna. Efektem dogłębnych badań w terenie będzie wydana publikacja Studium Etnobotaniczne, która będzie tłumaczona na 4 języki (angielski, czeski, słoweński, węgierski).

2. **Analiza socjo-ekonomiczna:**

Zbierane są szczegółowe dane dotyczące obszaru docelowego na potrzeby Analizy socjo-ekonomicznej regionu. Dane udostępnione są przez właściwe UG, PUP w Rzeszowie i Kolbuszowej, RDOŚ w Rzeszowie oraz pochodzą z innych dostępnych źródeł. Opracowana analiza przyczyni się do właściwego rozpoznania i zidentyfikowania potrzeb regionu, w kontekście projektu "Traditional and wild".

3. **Opracowanie materiałów szkoleniowych:**

Przy współpracy z ekspertami zewnętrznymi - botanikami z Uniwersytetu Rzeszowskiego, przygotowywane są materiały szkoleniowe, które będą wykorzystywane podczas planowanych na przyszły rok szkoleń i warsztatów skierowanych do zainteresowanych tą tematyką osób. W ramach planowanych materiałów szkoleniowych będzie wydana m.in. publikacja - przewodnik po roślinach, nad którą trwają prace i zbierane są informacje oraz materiał fotograficzny.

4. **Ocena zasobów w terenie:**

Prowadzone są prace, których efektem będzie gotowa metodologia przeprowadzenia oceny zasobów dziko występujących roślin w terenie. Ocena będzie przeprowadzana przez eksperta zewnętrznego botanika i jest planowana na ten i następny okres wegetacyjny roślin. Celem oceny zasobów będzie wskazanie jakie gatunki występują na obszarze docelowym.

5. Pokój wystawienniczy:

Do października 2012 r. planowane jest zorganizowanie pokoju wystawienniczego dotyczącego dziko występujących roślin, który będzie udostępniony dla wszystkich zwiedzających. Będzie on miał na celu promocję i pokazanie społeczności jak duże znaczenie miały dziko występujące rośliny w przeszłości, oraz pokazanie związku roślin z kulturą. Pokój wystawienniczy będzie zlokalizowany w siedzibie Stowarzyszenia.

Rośliny i ich zastosowanie:

[Babka](#) [Dzika róża](#)

[Głóg](#)

[Jałowiec](#)

[Krwawnik pospolity](#)

[Prawoślaz](#)

[Robinia akacyjowa](#)

[Rumianek](#)

[Rzepik](#)

[Tasznik](#)

[Tymianek](#)

[Werbena](#)

Dalsze informacje:

Małgorzata Draganik, Kierownik Projektu

e-mail: malgorzata@procarpathia.pl

tel. 17 852 85 26

www.traditionalandwild.eu/pl